

הרב יצחק דביר

כשרות בצימר

הקדמה

ימי החופשה מגיעים אלינו לאחר שנה ארוכה של עמל בעבודה, בלימודים ובשאר עיסוקים חשובים, והנופש אמור להכריא ולהרגיע את הגוף ואת הנפש גם יחד. האירוח בצימרים הוא נושא שאנו נשאלים עליו שוב ושוב בימים אלו, ונשתדל לגעת בקצרה בכמה נקודות.

1. כשרות הארוחות

תחום הכשרות בצימרים אינו מוסדר, ואין כמעט אפשרות להשיג צימר שיש עליו פיקוח כשרותי. אחת מהסיבות שאין השגחה על צימרים היא העובדה שנוהלי הרבנות הראשית לא מאפשרים נתינת כשרות למטבח בבית פרטי (בעלי הצימר, במקרה שלנו). אם רוצים ליהנות מארוחת הבוקר המוגשת בצימר, יש לבקש שהכול יוגש בכלים חד-פעמיים ושהארוחה תכלול אך ורק מוצרים סגורים (לחם, חלב ומוצריו, ממרחים וכדומה) שניתן לראות את ציון הכשרות עליהם. אפשר לצרוך ירקות חיים, אך יש להפריש מהם תרומות ומעשרות (בלי ברכה, כשיש ספק אם הפרישו מהם). אין לאכול ממאכלים שמכילים בעלי הצימר בעצמם בלא שמכירים אותם באופן אישי, ויודעים שהם מקפידים על נושא הכשרות ושהם בקיאים בו.

2. כשרות כלי האוכל

ישנה בעיה בשימוש בכלים העומדים לרשות המתארחים בצימר, משום שהם שייכים ל"רשות הרבים", ואין שום אפשרות לעקוב אחר השימוש שנעשה בהם בעבר. יש להעדיף ככל הניתן שימוש בכלים חד פעמיים או בכלים שהבאנו מהבית. במקום הצורך יש להגעיל את הכלים לפני השימוש: לשם כך יש להרתיח מים עם סבון בסיר גדול, ובשעה שהמים מבעבעים להטביל בתוכו את הכלים שאנו מעוניינים להשתמש בהם (סכו"ם פשוט יותר להגעיל בקומקום רותח). אין חובה להכניס למים את כל הכלי בבת אחת, אך יש להקפיד שבסוף התהליך כל חלקי הכלי יעברו בתוך המים. אם מעוניינים להכשיר סיר גדול שאין אפשרות להכניסו לתוך סיר אחר - יש למלא אותו במים, ובשעה שהם מבעבעים להוסיף לו סבון כדי שיגלוש על גדותיו. חשוב להעיר - אין אפשרות להכשיר כלי חרסיה, ומשום כך בצלחות חרסיה ופורצלן לא ניתן להשתמש. כמו כן יש לציין שכלי מתכת וזכוכית יש לטבול תחילה במקווה, ויש שהתירו למתארח להשתמש בכלי הצימר גם בלא טבילה.

3. הכשרת המנגל

במנגל שמיועד לשימוש אורחי הצימר נעשה שימוש מגוון, ואין כל אפשרות לדעת מה צלו בו בעבר. השימוש בגוף המנגל אינו בעייתי, משום שהמאכל אינו נוגע בו, אך כדי להשתמש ברשת המנגל נצטרך לדאוג להכשירה תחילה וכן לוודא שהיא הוטבלה במקווה. לכן לכתחילה טוב להיערך מראש ולהביא מהבית רשת נפרדת, אותה יש להניח על המנגל ובה להשתמש. אם הרשת הנוספת לא יושבת על המנגל היטב, אפשר להניח אותה על גבי הרשת המקורית בהפרדה קלה על ידי אבנים קטנות וכדומה, כך שהבשר לא ייגע בטעות ברשת התחתונה.

אם לא הבאנו רשת מהבית וישנו צורך להשתמש ברשת המנגל הקיימת - לכל הפחות יש להבעיר אש במנגל, ולכסות אותו (בכיסוי המנגל או בנייר כסף) וכך לחמם את הרשת כחצי שעה ולוודא שכל הלכלוך הדבוק בה יתפחם.

אם מדובר במנגל עם מכסה, גם כאשר אנו מביאים רשת מהבית, יש להפעיל את המנגל כשהמכסה סגור דקות מספר לפני השימוש.

4. תנור אפייה

אם יש בצימר תנור אפייה לשימוש האורחים - לכתחילה טוב להימנע מלהשתמש בו. במקום הצורך יש לחמם את האוכל בתבניות חד פעמיות מכוסות בנייר כסף בלבד, וכן יש לעטוף בנייר כסף את הרשת שעליה מניחים את התבנית.

5. מיקרוגל

גם במיקרוגל שבצימר אין לנו כל דרך לדעת אם נעשה בו בעבר שימוש שאינו כשר. לכתחילה יש לוודא שהמיקרוגל נקי, בפרט יש להקפיד על ניקיון הצלחת התחתונה, ולאחר מכן לחמם בו שתי כוסות מים עם סבון כ-10 דקות. אם ממהרים ואין לכך זמן, אפשר לחמם במיקרוגל מאכלים כאשר הם עטופים בשתי שקיות מלמעלה ומלמטה.

6. כיריים

בשימוש בכיריים גז או בכיריים חשמליות אין כל בעיה, משום שהמאכלים שנשפכים על גביהן נשרפים ממילא. אולם אם בפועל רואים שהכיריים מלוכלכות ושומניות - יש להימנע מלהשתמש בהן, אלא אם מנקים אותן או שורפים את שאריות הלכלוך.

7. קומקום

מן הדין השימוש בקומקום מותר, משום שבדרך כלל לא עושים בו שימוש אסור. כדי להיות בטוחים בכך, טוב למלא את הקומקום במים ולהרתיחו פעם אחת, ולאחר מכן השימוש בו מותר.

8. מכונת קפה

בצימרים רבים מוצבות מכונות קפה לשימוש האורחים. למיטב ידיעתנו כיום, פולי קפה או קפסולות קפה ללא תוספת טעמים אינם טעונים הכשר. במכונות קפה בצימרים,

שאיננו יודעים באילו קפסולות השתמשו בהן קודם לכן, אנו חוששים שמא השתמשו בקפסולות המכילות חומרי טעם או אבקות חלב שאינם כשרים (החשש קיים בעיקר בקפסולות מייבוא אישי), ועלינו להכשיר את המכונה לפני השימוש, על ידי הוצאת כוס מים רותחים מן המערכת. במערכות חכמות שאינן מאפשרות את הפעלת המכונה כל עוד אין קפסולה בתוכה, יש לרוקן קפסולה משומשת מתוכנה ולהפעיל את המערכת כשהיא בתוכה. במכונות קפה בצימרים ובבתי מלון בחו"ל, סביר להניח שהיה בעבר שימוש ב'חלב גוי', ולכן יש להכשיר את מערכת החלב לפני השימוש. זאת נבצע באמצעות הכנסת מים עם סבון לכד החלב והפעלת המערכת פעם אחת.

9. פלטת שבת

רוב הלכלוכים שעל הפלטה אינם ממשיים ונשרפים בעת השימוש, לכן די להפעיל את הפלטה כשעה לפני השימוש בה. אם על הפלטה נותרו לכלוכים שומניים שאינם שרופים - יש לנקות אותם, או לכל הפחות לכסות את הפלטה בנייר כסף.

10. כיורים, משטחי עבודה, שולחן אוכל

מכיוון שאיננו יודעים מהו השימוש הקודם בהם, יש להימנע משימוש חם על גביהם. כאשר מונחים כלים בכיור, אין לשפוך לתוכו מים חמים. אם מעוניינים להניח סיר חם על גבי המשטח או השולחן, יש להניח תחתיהם גוף מפריד כלשהו (חתיכת קרטון, לבנה וכדומה).

